

Aan de leden van de commissie en raad

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon

C.M. Bakker

Zaaknummer: 1872305

Hoorn, 1 juni 2021

Onderwerp: Commissievergadering 11 mei 2021 – Regionale Energie Strategie

Beste leden van de commissie en raad,

Tijdens de commissievergadering 11 mei 2021 over de Regionale Energie Strategie zijn onderstaande vragen gesteld. Hierbij zoals toegezegd de beantwoording op de vragen ter voorbereiding op de raadsvergadering van 15 juni 2021.

CDA – De heer R. Brandhoff

- 1. De 600 meter grens als minimale afstand tussen woningen en windmolens wordt gehandhaafd terwijl deze op provinciaal niveau is geschrapt. Wat is hier de status van?**

In de ontwerp-Omgevingsverordening NH2022 zijn de RES'en 1.0 Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid leidend voor wind op land. Het windturbineverbod en de bovenwettelijke regels voor windenergie komen daarmee te vervallen voor de zoekgebieden voor windenergie in de RES'en 1.0 Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid. Onder deze bovenwettelijke regels vallen onder andere de 600 meter afstandsnorm tot gevoelige bestemmingen en de lijnopstelling van minimaal drie windturbines. Hiervoor in de plaats komt een instructieregel voor de gehele provincie, die inhoudt dat gemeenten in hun omgevingsplannen windturbines mogelijk kunnen maken uitsluitend voor zoekgebieden die in de RES'en 1.0 zijn vastgelegd. Daarbij geldt dat de windturbines zorgvuldig ruimtelijk ingepast moeten worden en dat aan de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling om advies wordt gevraagd over de locatieafweging en de ruimtelijke inpassing van de windturbines. Zo krijgen gemeenten de mogelijkheden om te bepalen waar in de gemeente ruimte is voor windenergie en onder welke voorwaarden. In Westfriesland is in de RES 1.0 opgenomen dat 600 meter als voorwaarde wordt gehanteerd bij de ontwikkeling van windenergie in de zoekgebieden.

- 2. Derde beslispunt: ruimte te laten voor nieuwe initiatieven buiten de zoekgebieden. Wat is nog de waarde van de huidige zoekgebieden die na veel debatteren zijn vastgesteld met dit beslispunt?**

De huidige zoekgebieden zijn voortgekomen uit het participatietraject van de RES. Hierover is inderdaad veel gesproken. Deze zoekgebieden moeten nog verder onderzocht worden en uitgewerkt tot initiatieven. De RES is een cyclisch traject waar door de jaren heen zoekgebieden kunnen afvallen en bijkomen. Dit is afhankelijk van de initiatieven en projecten die worden aangedragen bij de gemeenten. Het uitgangspunt is om initiatieven te ontwikkelen in de daarvoor aangewezen zoekgebieden. In de verdere uitwerking van de zoekgebieden zal worden gezocht naar de meest optimale oplossingen, gezien vanuit draagvlak, ruimtelijke inpassing, relatie met andere opgaven en systeemefficiëntie. Hierdoor kunnen zoekgebieden worden aangepast, afvallen of worden toegevoegd. Als zoekgebieden afvallen of kleiner worden, dan blijft de ambitie van de regio in stand.

Daarom is het van belang om, naast de zoekgebieden in de RES, nieuwe ideeën en initiatieven die bottom-up ontstaan te blijven onderzoeken en de mogelijkheden en onmogelijkheden te verkennen. Beslispunt 3 biedt hier de ruimte voor. Bottom-up initiatieven zijn vaak initiatieven met draagvlak. Bij de verkenning van nieuwe initiatieven en zoekgebieden staat participatie opnieuw centraal. Initiatiefnemers doen een eerste verkenning naar de haalbaarheid onder andere naar draagvlak, netinfrastructuur, ecologie en goede ruimtelijke inpassing. Nieuwe initiatieven worden los van besluitvorming over de RES altijd voorgelegd aan college en raad van de gemeente waarin zich het initiatief bevindt. Na vaststelling worden ze meegeteld in de RES 2.0.

3. In het amendement van CDA is opgenomen het initiatief van een Westfries Energiebedrijf te betrekken bij de RES. Dit heeft men niet teruggelezen in de RES 1.0. Graag horen we van het college of dit is meegenomen en waarom wel of niet.

De RES 1.0 gaat alleen over grootschalig opwekken van duurzame energie. Een Westfries Energiebedrijf is een mogelijk instrument voor de uitvoering om dit te gaan ontwikkelen. Het is daarom opgenomen in het uitvoeringsplan energieneutraal 2040 dat vanuit het Westfries Pact wordt opgesteld. Gemeente Koggenland heeft de mogelijkheden voor een energiebedrijf onderzocht. De eerste resultaten zijn recent gedeeld met de Westfriesse gemeenten. De gemeente Koggenland zet in eerste instantie in op een lokaal energiebedrijf bij realisatie van een zonneweide.

ChristenUnie - De heer K. Maas

4. Zonnepanelen gemaakt in China onder omstandigheden die vallen onder moderne slavenarbeid. Welke inspanning wordt er geleverd om ervoor te zorgen dat de zonnepanelen die gebruikt worden voor de zonneprojecten in de RES van goede herkomst zijn?

Waar mogelijkheden zijn in bijvoorbeeld de inkoop van zonnepanelen of lobby trajecten via het Rijk of onderzoek wordt daarop ingezet. Dit om ervoor zorg te dragen dat zonnepanelen van maatschappelijk verantwoorde herkomst zijn. Daarbij moet (helaas) in ogenschouw gehouden worden dat de decentrale overheid beperkt zeggenschap heeft over bedrijven, energiebedrijven en particulieren. Bij eigen zonne-energie projecten, bijvoorbeeld op eigen daken of gronden, zijn de sociale voorwaarden onderdeel van de offerte-uitvraag of aanbesteding.

Het licht niet in de macht van de decentrale overheid om particulieren, energie coöperaties of/ en ondernemers te verplichten om een bepaald type zonnepaneel wel of niet aan te schaffen.

Dergelijke regelgeving wordt landelijk ingevuld.

5. Kan het college uitsluiten dat bij toekomstige projecten in onze gemeente en provincie dat dit soort 'foute' zonnepanelen worden gebruikt?

Nee, dat kunnen we niet uitsluiten. Bij aanbestedingen /inkopen voor zonnepanelen van ons eigen vastgoed of openbare ruimte kunnen sociale voorwaarden worden opgenomen. Binnen de gemeente Hoorn wordt onderzocht hoe we dit voor toekomstige projecten op dit gebied kunnen realiseren. We zijn voornemens dit op te nemen in de sociale voorwaarden.

6. Op welke manier wordt in Westfriesland gewaarborgd dat de opgewekte energie naar inwoners gaat en niet naar bijvoorbeeld data centers zoals in Hollands Kroon? En welke rol kunnen coöperaties van particulieren dan wel bedrijven hierin spelen?

Dit is een autonome discussie die niet direct verband houdt met de opgave om grootschalige duurzame energie op te weken in Nederland tot 2030.

Opgewekte energie wordt (terug)geleverd aan het net. Dat is algemeen beschikbaar, er kunnen geen garanties afgegeven worden dat de opgewekte energie niet naar de datacenters gaat. Iedereen maakt hier gebruik van.

In de RES is als één van de uitgangspunten (p.9) aangegeven dat er wordt gestreefd naar minimaal 50% lokaal eigendom per energieproject. Vaak wordt dit samen met (lokale) energie coöperaties ingevuld. Inwoners kunnen via een energiecoöperatie deelnemen aan een energieproject. Om invulling te geven aan het streven van 50% lokaal eigendom, is samen met de Participatie Coalitie NH een handreiking voor gemeenten ontwikkeld. Zie deze link: [Leidraad-lokaal-eigendom—Participatiecoalitie-NH-februari-2021.pdf \(mnh.nl\)](#)

VVD – De heer M. Mengerink

7. Hoe wordt participatie onder burgers, jongeren en ondernemers georganiseerd?

De gemeente Hoorn heeft geen zoekgebieden, daarom staat lokaal op dit moment geen participatie voor dit onderwerp in de planning. Voor Westfriesland wordt dit wel georganiseerd. Mede op basis van uitgangspunten voor de ruimtelijke inpasbaarheid voor duurzame energie opwekking wordt participatie met bewoners, bedrijven en andere stakeholders georganiseerd. Dit kan bestaan uit informatiesessie met experts video's, bijeenkomsten, enquêtes etc. Hierin worden dilemma's geschetst, reacties, initiatieven en ideeën opgehaald en het gesprek gevoerd. Planning is uitvoering in het derde kwartaal van 2021.

8. Wat wordt er bedoeld met de mogelijkheden die worden onderzocht door netbeheerder Liander?

Niet alleen draagvlak en ruimtelijk inpassing zijn belangrijk voor de verdere uitwerking van de zoekgebieden. Ook de aansluitingsmogelijkheden op het elektriciteitsnet is bepalend voor de invulling en/of de planning van initiatieven. Liander is hierin een belangrijke partner om mee te denken in de uitvoering en uitvoerbaarheid van de initiatieven naar de praktijk.

'De mogelijkheden die worden onderzocht door netbeheerder Liander' houdt niet alleen in dat Liander wordt betrokken bij de verdere uitwerking van de zoekgebieden. Nee, Liander heeft in de samenwerking met de gemeenten een belangrijke rol. Liander kan bijvoorbeeld per zoekgebied aangeven wat op korte en lange termijn de mogelijkheden zijn voor nieuwe energieprojecten. Liander heeft voor de verdere uitwerking in de netimpactanalyse de mogelijkheden en knelpunten opgenomen en een aantal aanbevelingen gedaan. U vindt de netimpactanalyse hier: [Liander \(energieregionhnl\)](#).

9. Is er een idee hoe we er nou voor gaan zorgen dat er geen conflicten gaan ontstaan tussen de gemeentes of regio's over het plaatsen van windturbines?

Bij zoekgebieden op of bij gemeentegrenzen wordt samengewerkt door de betreffende gemeenten. De verdere uitwerking van zoekgebieden en de participatie hiervoor wordt gezamenlijk opgepakt. Ook de provincie vindt samenwerking tussen gemeenten belangrijk en zal waar nodig een faciliterende rol hierin spelen. Voor de uitvoering van de RES 1.0 vindt wekelijks op ambtelijk niveau overleg plaats. Dit geldt ook binnen Westfriesland er is wekelijks overleg over de gezamenlijke uitvoering van de RES en andere klimaatopgaven.

PvdA – De heer T. de Groot

Ambitie is naar beneden bijgesteld. PvdA denkt dat de urgentie tot stoppen met fossiele energie dus de overstap naar duurzame energie nog steeds onvoldoende beseft wordt.

De ambitie is bijgesteld op basis van de besluitvorming door de raden. Toch ligt er een mooi bod van waaruit kansen worden verkend en wordt ingezet op verdere verkenning van de Wieringerhoek waar veel potentieel ligt om stappen te maken in de klimaatopgave.

10. Plan Buitendijk. Stel dat de technische of financiële haalbaarheid van die optie tegenvalt. Is er dan een terugvaloptie in het plan? Wat is die optie dan eventueel en wat die betekent voor Hoorn?

De opbrengst van de Wieringerhoek, plan Buitendijk, komt bovenop de gestelde ambitie van de regio Noord-Holland Noord. Omdat dit initiatief stap voor stap moet worden uitgewerkt en er nog veel onzekerheden zijn, acht de regio het te voortvarend om de potentiële opbrengst (voorzichtig ingeschat op 1,1 TWh) toe te voegen aan de ambitie voor 2030.

Het is een kans voor de regio als dit plan tot ontwikkeling komt. Met andere woorden: het is extra en er hoeft geen terugvaloptie te zijn.

11. Hoorn kan slechts beperkt bijdragen aan het opwekken van zonne- en windenergie. Daarom vindt PvdA het des te merkwaardiger dat er nog steeds bedrijfsgebouwen worden neergezet waarop geen zonnepanelen worden geplaatst. Waarom is dit de afgelopen jaren onvoldoende gelukt en wat kunnen we daar aan doen?

De meeste nieuwe utiliteitsgebouwen moeten op grond van de BENG-eisen uit het Bouwbesluit sinds 1 januari 2021 voorzien in een percentage duurzame opwek.

Voor de utiliteitsgebouwen die niet onder de bovengenoemde BENG-eisen vallen – gebouwen met industriefunctie en overige gebruiksfuncties – wordt gewerkt aan een wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Gemeenten krijgen hierdoor vanaf 1 januari 2022 de mogelijkheid zonnepanelen te verplichten bij industriële daken. Het plan is om hier ook op in te gaan zetten.

Naast het juridisch kader dat nu via het besluit bouwwerken wordt ontwikkeld, wordt in samenwerking met het ontwikkelingsbedrijf en de ECWF gewerkt aan het verduurzamen van de bedrijventerreinen. Hoorn80 is een mooi project waar dat ambitie ligt om in 2025 energieneutraal te zijn. Inmiddels liggen in Hoorn op panden met een industriefunctie 16.000 panelen in 2020. In 2016 lagen er op deze gebouwen nog 1.400 panelen. Hierin zijn dus flinke stappen gezet.

12. Het blijft raar dat e.e.a. in twee documenten is opgesplitst, aan de ene kant RES en aan de andere kant Transitievisie warmte. Bij Hoorn liggen de kansen bij de warmtetransitie. Kan dit prominenter op de agenda worden gezet? Het plan ondersteunen we maar we zien graag meer actie op lokale mogelijkheden.

We kunnen voorstellen dat dit als raar wordt ervaren, maar het is een gegeven waar in samenwerking met de regio prima uitvoering aan kan worden gegeven.

De Regionale Structuur Warmte in de RES 1.0 is vooral een inventarisatie van warmtevraag, bovengemeentelijke warmtebronnen en reeds aanwezige warmte infrastructuur. Parallel aan het RES-traject ontwikkelen gemeenten een Transitievisie Warmte (TVW). De RES maakt geen keuze in welk type warmtevoorziening waar wordt toegepast, dat doen de gemeenten in hun TVW. De RSW levert inzichten op over de beschikbare bovengemeentelijke warmtebronnen die meegenomen kunnen worden in de TVW. Andersom vormen de TVW's en de bijbehorende uitvoeringsplannen input voor de Regionale Structuur Warmte.

In Hoorn is de Transitievisie warmte in 2019 vastgesteld. In het centrumgebied van de Kersenboogerd wordt in 2021 een start gemaakt met de aanleg van een warmtenet voor 1.800 woningen. Ook wordt onderzocht of en hoe een warmtenet in Hoorn kan worden uitgebreid. Verder wordt in 2021 lokaal gestart met het opstellen van een strategisch uitvoeringsplan warmte zodat Hoorn onder andere volgens de warmtewet 2.0 kan indelen in warmtekavels en kan adviseren in projectontwikkeling.

DRP – De heer M. Jas

13. Nergens in de plannen is rekening gehouden met de opwekking van energie uit kerncentrales. Klopt dat?

In hoofdstuk 1.2 is aangegeven: ‘Tijdens de bijeenkomsten zijn veel vragen gesteld over kerncentrales. Deze spelen geen rol in de RES, enerzijds omdat de rijksoverheid hierover gaat en niet de regio en anderzijds omdat ze niet voor 2030 gerealiseerd kunnen worden vanwege de zeer complexe realisatie procedures.

Kernenergie is hooguit een potentiële oplossing voor de lange termijn vanaf 2030 en niet voor de korte termijn (tot 2030) vanwege de zeer lange realisatietermijn. Het traject van onderzoek, vergunningen en de bouw van een centrale duurt minimaal 15 jaar. Op dit moment zijn er nauwelijks tot geen bedrijven die hierin willen investeren, vanwege die looptijd en vanwege zeer hoge investeringen die ermee gemoeid zijn. Bij kernenergie komt bovendien de landelijke overheid in beeld. Die zal moeten besluiten om kernenergie wel of niet mogelijk te maken, bijvoorbeeld met ruimtelijk beleid, wetgeving, financiering van onderzoek of subsidies.

De RES gaat in op oplossingen die binnen onze invloedssfeer en binnen de mogelijkheden van de regio liggen én die gerealiseerd kunnen worden voor 2030.

Sociaal Hoorn – De heer A. Smit

14. Het zou zonde zijn als ons gedeelte van de Markermeer verschoont blijft van windmolens maar de burens (Flevoland) hun gedeelte vol zetten met windmolens. Hoe houden we een oogje op de plannen van de burens?

Er is afstemming met de RES-regio's grenzend aan het IJsselmeer. Flevoland heeft in de RES 1.0 geen nieuwe plannen voor windenergie op het IJsselmeer opgenomen.

15. Vraag is om de RES niet als eindproduct te zien. We moeten open staan voor innovatieve ontwikkelingen en leren van andere gemeenten.

De RES 1.0 is geen eindproduct maar de eerste stap in de opgave om met 35 regio's 35 TWh aan duurzame energie op land op te wekken. De RES is een dynamisch document. Elke twee jaar wordt de RES geactualiseerd, waardoor kan worden ingespeeld op nieuwe technieken, ontwikkelingen en inzichten. De regionale samenwerking wordt gecontinueerd. Kennisdeling is daar uitdrukkelijk een onderdeel van. Ook het Nationaal Programma RES zorgt voor kennisdeling tussen de RES regio's op allerlei onderwerpen. In de regio Noord-Holland Noord heeft het Ontwikkelingsbedrijf de opdracht gekregen om innovatie aan te jagen. U leest er meer over op: [RES 1.0 NHN Innovatie \(energieregionnh.nl\)](https://www.energieregionnh.nl).

16. Sociaal Hoorn is nieuwsgierig naar de antwoorden op de vragen van de CU over slavenarbeid en de diverse vragen over het loslaten van de 600 meter grens door de provincie.

Zie beantwoording vraag 1,4 en 5

ÉénHoorn – De heer G. Breuker

- 17. Sluit zich aan bij de heer Brandhoff wat betreft beslispunt 3, met als aanvulling dat het in strijd is met beslispunt 4 waar gezegd wordt dat het later wordt bepaald. Verzoek en de vraag van de heer Maas wordt gesteund. De afstand van de 600 meter grens zijn zij ook benieuwd naar.**

Zie beantwoording vraag 1 t/m 6.

D66 – Mevrouw E. Broerse

- 18. We willen vaart maken met de opdracht die we krijgen. Wanneer ligt er een uitvoeringsplan zodat we daarover mee kunnen gaan denken en ook de participatie daarin mee kunnen nemen voor de zoekgebieden die we hebben? Het zou mooi zijn om een geluidswal langs de A7 te combineren met zonnepanelen.
We moeten de accenten blijven benoemen als beter isoleren i.p.v. meer opwekken.**

Voor de uitvoering van de RES is een plan van aanpak voor Westfriesland opgesteld. Deze is tijdens een regioraad van 10 februari 2021 en kennissessie op 8 maart 2021 in de gemeente Hoorn toegelicht. Hierin is participatie ook besproken. Daarnaast wordt bij de borging van het omgevingsbeleid participatie ingevuld. Op dit moment wordt in samenwerking met provincie een verkenning uitgevoerd rondom de Rijksgronden langs de A7 en A9. Daarbij wordt de inzet van zonne-energie op geluidsschermen/-wanden ook meegenomen. Daarvoor is wel geld en ruimte nodig. De mogelijkheden voor de gemeenten die langs deze wegen liggen worden verkend in dit traject. De financiën en cofinancieringsmogelijkheden zijn echter beperkt voor het doen van dergelijke investeringen.

Fractie Tonnaer – De heer N. Mast

- 19. De opmerking van de heer Maas over zonnepanelen nemen zij ter harte.**

Zie beantwoording vraag 4 t/m 6.

Hoorn Lokaal – De heer J. Halsema

De opwek moet ten goede komen aan de juiste doelgroepen. Hoorn Lokaal vindt het zorgelijk dat verhouding tussen huishoudens en industrie niet evenredig is. Veel gaat naar het datacenter in Middenmeer en als alle plannen doorgaan wordt dit nog meer. Daarnaast verbruiken zij ons kostbare drinkwater voor verkoeling van de datacenters en het plan om de restwarmte te gebruiken zijn ook niet gelukt. Als we draagvlak willen creëren zullen we dit goed moeten vertalen.

In de link vindt u meer informatie over het stroomverbruik van de datacenters en het windpark Wieringermeer: [Vattenfall over verkopen groene stroom aan Microsoft - Windpark Wieringermeer](#)
[Onderzoek naar hergebruik restwarmte datacenters afgerond | Hollands Kroon](#)

- 20. De infrastructuur in Noord Holland Noord is niet optimaal. Voor 2030 zal Liander nieuwe stations moeten bouwen en de 12 bestaande moeten uitbouwen en dan is nog maar 50% van de vraag voldaan. Hoorn Lokaal maakt zich daar zorgen over. Hoe krijgt Liander dat voor elkaar?**

Zoals in vraag 8 is aangegeven is Liander een belangrijke stakeholder in dit proces waarmee nauw wordt samengewerkt. Liander is nauw betrokken in het proces van de RES en zal ook bij de verdere uitwerking van de zoekgebieden betrokken worden. Liander heeft bij de RES 1.0 een netimpactanalyse opgesteld, waarin de mogelijkheden en knelpunten zijn opgenomen en aanbevelingen zijn gedaan. U vindt de netimpactanalyse hier: [Liander \(energieregionhn.nl\)](#). De 50% die u noemt houdt iets anders in. Namelijk: de inschatting is dat ongeveer 50% van de opwekpotentie van RES 1.0 past op de bestaande stations. Op veel stations is nu nog ruimte

beschikbaar, ook op de stations waar een knelpunt wordt verwacht. De haalbaarheid van RES 1.0 wordt enerzijds vergroot door werkzaamheden aan stations en anderzijds door slim om te gaan met het bestaande elektriciteitsnet (stations en kabels). In de netimpactanalyse worden hiervoor aanbevelingen gedaan.

De verwachting is dat tot 2030 op 16 van de 26 (totale aantal stations in de regio) transformatorstations de maximale capaciteit bereikt wordt. Om de knelpunten op te lossen moeten bestaande stations uitgebreid worden. In sommige gevallen is de capaciteitsoverschrijding dusdanig groot dat alleen een uitbreiding van het station niet genoeg is. Er zal dan een nieuw station in de regio gerealiseerd moeten worden.

21. Hoorn Lokaal wil dat de 600 meter afstand tussen windmolens en woningen blijft en niet terug gaat naar 350 meter.

Zie beantwoording vraag 1 t/m 3.

22. Beslispunt 3 vindt Hoorn Lokaal ook een moeilijk punt.

Zie beantwoording vraag 1 t/m 3.

23. De opmerking van de heer Maas over zonnepanelen steunen zij van harte.

Zie beantwoording vraag 4 t/m 6.

Met vriendelijke groet,

wethouder S. Bashara.